

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 69P/83/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223204237
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Mužilová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223204237.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v Bratislave v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: W. D., U.. XX.XX.XXXX K. A. D., U.. XX.XX.XXXX, obe deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, deti matky: Q. D., U.. XX.XX.XXXX, F. R. H. Y. XX, R., a otca: D. D., U.. XX.XX.XXXX, F. R. H. XX, R., o návrhu matky, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky o nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 03.11.2023 sa matka maloletých detí domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí obe maloleté deti do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazhe povinnosťou prispievať na výživu maloletého W. výživným vo výške 100,- eur mesačne a na výživu maloletého A. sumou vo výške 100,- eur mesačne, vždy vopred do 15. dňa v kalendárnom mesiaci k rukám matky.

2. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka uviedla, že s otcom maloletých detí uzatvorili dňa 25.07.2020 manželstvo, pretože bola tehotná s maloletým W. a pred uzavretím manželstva sa poznali 5 rokov. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia podávala už 16.05.2023, kedy s maloletými deťmi od manžela odišla, pretože naňho podala trestné oznámenie z dôvodu, že ju dlhodobo bije, stále pije a sú medzi nimi veľké nezhody. Zo začiatku otec maloletých detí užíval alkohol iba občas, avšak postupne začal piť na dennej báze, v rodine boli hádky a fyzické napadnutia. Otec detí ich znova prinútil vrátiť sa k nemu, pretože bez jej vedomia dal deťom urobiť testy DNA a prišiel na to, že deti sú naozaj jeho. Situácia sa následne na chvíľu upokojila, ale len dokým si znovu nevypil, nestretol sa s niekým, kto mu narozprával klamstvá a chcel aby mali znova medzi sebou problém. Uvedené sa opakovalo pravidelne a potom dochádzalo aj k fyzickým napadnutiam, ktoré sa už stupňovali na početné zranenia tváre, nôh a hlavy. Na otca detí podala trestné oznámenie, mali ísť do chráneného domu, do ktorého ju manžel nepustil, odrezal ju od peňazí a urobil všetko pre to, aby nemohla s deťmi odísť. Znova sa situácia upokojila, manžel ju prinútil klamať na políciu, že je všetko poriadku, prinútil ju stiahnuť návrh na rozvod manželstva. Vzápätí na to sa znova opil, zmlátil ju tak, že jej zlomil nos a dva týždne sa jej hojilo zranenie a modriny pod očami. Zo strachu nešla podať trestné oznámenie, s deťmi nemala kam ísť. Po dvoch týždňoch ju manžel opätovne zbil, dolámaval jej pol tváre, no zo strachu opäť nikam nešla. Aj napriek tomu, že sa situácia opäť upokojila, manžel ju neustále ponižoval, urážal a s alkoholom neprestal. Uvedené nezvládla, vypila si a keď prišla domov manžel ju napadol, no ona ho udrela nešťastne po tvári rámikom, oškrela mu tvár, začal krváčať a zavolať policajtov. Ona dostala zákaz priblíženia sa k manželovi a k obydliu, no maloleté deti zostali s otcom. Následne išla na „sociálku“ oznámiť, čo sa stalo, deti si išla od manžela vziať aj s políciou a jej matkou. Pokiaľ jej skončí zákaz priblíženia sa, býva aj s deťmi u svojej matky a následne sa chystá požiadať o pomoc o umiestnenie do krízového domu. Deti žiada zveriť

do svojej starostlivosti z dôvodu, že sú ešte veľmi maličké, bez matky ešte neboli, otec sa o ne nevie plnohodnotne postarať a vždy si zavolá na pomoc matku alebo nejakú svoju milenkú, čo sa jej nepáči. Otec musí chodiť do práce a jeho matka sa o deti nemôže starať stále. K návrhu matka priložila len fotokópiu ich sobášneho listu a rodných listov maloletých detí.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava vykonal na dopyt súdu šetrenie pomerov v rodine maloletých detí na adrese H. XX, R., pričom zo správy Úradu, ktorá bola súdu doručená dňa 20.11.2023 vyplýva, že dňa 10.11.2023 sa počas šetrenia v byte nachádzala matka aj s dvomi maloletými deťmi. Kolízny opatrovník konštatoval, že rodina býva v 4-izbovom, štandardne zariadenom byte, maloletí majú vlastnú izbu, ktorá je prispôbená potrebám maloletých detí, so zreteľom na ich vek. V izbe je malý gauč a detská posteľ, skriňa, hračky, deti sa v izbe iba hrávajú. Ďalšia izba slúži ako spálňa pre matku a deti. Otec spáva v obývačke, kde sa nachádza rozťahovací gauč, menšia skriňa, dve komody, stolík pod TV a policia. Posledná štvrtá izba slúži ako skladisko a rodina ju nepoužíva. Vo výchovnom prostredí u matky neboli zistené žiadne nedostatky. Príslušný orgán SPODaSK konštatoval, že maloleté deti majú v domácnosti rodičov vytvorené vhodné podmienky pre napĺňanie ich potrieb a priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin.

4. Lustráciou poručenských spisov bolo zistené, že ohľadne maloletých detí prebehlo na tunajšom súde konanie:

- o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode, ktoré bolo uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 68P/69/2022-11 zo dňa 07.07.2022, zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.08.2022.

- o nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom bol návrh matky uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 69P/94/2023- 6 zo dňa 19.05.2023 zamietnutý. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.06.2023.

5. Na tunajšom súde prebieha v súčasnosti len konanie vedené pod sp. zn. B5-69P/93/2023 o návrhu manželky o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Dňa 20.09.2023 manželka doručila súdu svoje späťvzatie návrhu o rozvod manželstva a preto bolo konanie uznesením Mestského súdu Bratislava II č. k. B5-69P/93/2023-29 zo dňa 10.11.2023 zastavené. Uvedené uznesenie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

6. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacími opatreniami.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Súd pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletých detí. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých detí slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a osvedčil aj potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. To však neznamená, že neodkladné opatrenie môže súd vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza. V návrhu popísané skutočnosti nemôžu vyvolávať pochybnosti o bezodkladnej potrebe využitia procesného inštitútu neodkladného opatrenia, pretože tento sa má uplatňovať len výnimočne, a to výlučne len v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu.

19. Inštitút neodkladného opatrenia teda predpokladá absenciu vážnejších pochybností o potrebe a dôvodnosti jeho uplatnenia a v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti má slúžiť k ochrane práv detí v situáciách, keď sú tieto práva zjavne ohrozené, a to dočasne, kým o výchove detí, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine v konaní vo veci samej. V konaní starostlivosti o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletých detí povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

20. S poukazom na citované zákonné ustanovenia, vyhodnotiac zistené okolnosti súd dospel k záveru, že za daných okolností je návrh matky v celom rozsahu nedôvodný. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa matka opätovne domáha nariadenia neodkladného opatrenia v obdobnom znení ako v máji 2023 (s výnimkou výšky vyživovacej povinnosti na maloletého W.), a to v skrátenej procesnej lehote 30 dní, bez vykonania akéhokoľvek dokazovania a bez osvedčenia, že neodkladná potreba zásahu súdu je potrebná. Z návrhu matky vyplýva, že rodičia maloletých detí sú manželia, v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, nakoľko matka spolu s deťmi opustila spoločnú domácnosť, no ako vyplýva zo správy zo šetrenia v domácnosti rodičov, matka sa vrátila naspäť k otcovi a spolu žijú a s deťmi v ich spoločnej domácnosti na adrese: H. XX, R.. Matka opätovne súdu žiadnym spôsobom neosvedčila, že sa otec domáha výlučnej starostlivosti o maloleté deti, že ich chce matke odňať, resp. že matke neumožňuje výkon jej rodičovských práv, práve naopak, sama matka uvádza, že práve ona zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti a aj v čase keď si išla deti prevziať matka neuvádza, žeby jej v tom otec nejakým spôsobom bránil. Matka súdu žiadnym spôsobom neosvedčila, že v rodine existuje taká situácia, pre ktorú je potrebné upravovať výkon rodičovských práv a povinností formou neodkladného opatrenia čo do zverenia maloletých detí (nehody medzi rodičmi nie sú dôvodom na zverenie detí do starostlivosti jedného z rodičov formou neodkladného opatrenia). Samotné krátkodobé

odšťahovanie sa matky zo spoločnej domácnosti (len sedem dní po podaní návrhu bývala matka opäťovne v spoločnej domácnosti s otcom maloletých detí), samo o sebe ešte nie je skutočnosťou, ktorá vyžaduje aj nariadenie neodkladného opatrenia a za súčasného stavu, kedy býva rodina opäť v spoločnej domácnosti, v ktorej majú deti podľa vyjadrenia príslušného orgánu SPODaSK vytvorené vhodné podmienky pre napĺňanie ich potrieb a priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin nie sú dané dôvody na zverenie detí do osobnej starostlivosti matky. Zverenie detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov formou neodkladného opatrenia bez toho, že by boli osvedčené výnimočné dôvody a reálne osvedčená obava o život a zdravie detí, by neprimeraným spôsobom zasiahlo do práv druhého rodiča, zvýhodňovalo by jedného rodiča pred druhým a mohlo by tak prejedukovať rozhodnutie vo veci samej. Terajšia situácia v rodine v zmysle matkou i kolíznym opatrovníkom osvedčeného stavu nevyvoláva nevyhnutnosť a naliehavosť potreby zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov maloletých detí, stabilizáciu ich výchovného prostredia, a teda aj potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania tým, že by súd deti zveril do osobnej starostlivosti matky. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že rodičia žijú v spoločnej domácnosti aj s maloletými deti, o deti zabezpečuje starostlivosť matka, v ktorej výchovnom prostredí neboli zistené žiadne nedostatky a v tomto smere nie je nutné duplikovať už existujúci stav nariadením neodkladného opatrenia, ktoré neslúži na takéto účely.

21. V časti návrhu matky o nariadenie neodkladného opatrenia určením výživného na maloletého W. vo výške 100,- eur mesačne a na maloletého A. vo výške 100,-eur mesačne, ani táto časť návrhu nespĺňa v čase rozhodovania súdu podmienky podľa § 366 CMP. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia o určenia povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča. V súlade s platným Civilným mimosporovým poriadkom možno v rámci neodkladného opatrenia nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená. Výživné sa určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Vzhľadom na skutočnosti zistené vykonaným šetrením v domácnosti rodičov, t. j. že rodina býva opäťovne spolu a s ohľadom na skutočnosť, že matka k svojmu návrhu nepriložila ani žiadne listinné dôkazy osvedčujúce ohrozenie výživy maloletých detí, súd nepovažoval návrh za dôvodný. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania, pričom pre účely nariadenia neodkladného opatrenia je nepostačujúce len samotné tvrdenie, že povinný rodič na výživu maloletých detí vôbec ničím neprispieva (čo matka v návrhu ani neuviedla a k výdavkom detí, príjmov rodičov a prispievaním na ich výživu sa v návrhu vôbec nevyjadruje), keď súčasne nie je splnená aj podmienka, že oprávnený rodič osvedčil, že výživa maloletých detí by bola bez nariadenia neodkladného opatrenia nejakým spôsobom ohrozená. V návrhu matka nielen, že neosvedčila, že bez uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletých detí v rozsahu zodpovedajúcom nevyhnutnej miere, môže byť výživa detí potenciálne ohrozená, ale ani neuvádzala žiadne skutkové tvrdenia z ktorých by ohrozenie výživy maloletých detí vyplývalo, nevyčíslila náklady a výdavky detí a bližšie uvedené ani nezodôvodnila.

22. Inštitút neodkladného opatrenia neslúži na to, aby nahrádzal rozhodnutie vo veci samej, ale na to, aby súd neodkladne zasiahol v prípade, že dochádza k ohrozeniu práv maloletých detí a sú splnené všetky podmienky na jeho vydanie - čo nie je daný prípad. Vyhovenie návrhu matky bez osvedčenia rozhodujúcich skutočností by vo svojich dôsledkoch zasiahlo do právneho postavenia dotknutých osôb vysoko nad rámec zabezpečovacieho charakteru neodkladného opatrenia. Na základe vyššie uvedených skutočností, kedy návrh matky neobsahoval žiadne relevantné skutkové tvrdenia a k návrhu neboli doložené ani žiadne listinné dôkazy osvedčujúce neodkladnú potrebu zásahu súdu, súd návrh v celom rozsahu zamietol, nakoľko nemal za osvedčené naplnenie procesných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na súdu proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.